

Крисоватий І.А.,
канд. екон. наук, доцент,
докторант кафедри підприємництва і торгівлі,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

ФЕНОМЕН ІННОВАЦІЙНОГО ПАРКУ В СУЧАСНІЙ УРБАНІСТИЦІ

Krysovatyi I.A.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof.,
doctoral student at the department of entrepreneurship and trade,
West Ukrainian National University, Ternopil

THE PHENOMENON OF THE INNOVATION PARK IN MODERN URBANISM

Постановка проблеми. Розвиток сучасної економіки на макрорівні, на рівні окремих територій (громад) або суб'єктів підприємницької діяльності неодмінно пов'язаний з інноваціями та інноваційною діяльністю. Інноваційна діяльність є рушієм науково-технічного прогресу в економіці та інших сферах людського життя за рахунок впровадження нових наукових досягнень і технічних розробок, ефективних технологій, матеріалів, реалізації креативних ідей в культурі, мистецтві, IT-сфері та ін.

Інноваційна діяльність супроводжується значними витратами та характеризується високим ступенем ризику, однак без інноваційного розвитку сьогодні неможливо активізувати економічне та суспільне життя на окремо взятих територіях, в містах та інших населених пунктах. Недостатнє фінансування та стимулювання інноваційної діяльності породжує уповільнення їх розвитку, поступове згасання економічного життя або ймовірний занепад.

Означивши зміст концепції інноваційного парку та його сутність як інституційної платформи «міжсуб'єктної співпраці для забезпечення модернізації інноваційної інфраструктури..., яка, поживляючи інноваційну активність підприємств, позитивно впливає на урбаністику» [7], доцільно визначитись з комплексним і цілісним явищем інноваційного парку, тобто його феноменом в контексті його впливу на урбаністику.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми становлення та розбудови інноваційної інфраструктури економіки країни усе частіше порушуються в наукових дослідженнях багатьох авторів. Зокрема, Т. Кублікова обґрунтовує важливість питання взаємозв'язків розвитку інноваційної інфраструктури з процесами диверсифікації економіки країни та підвищенням її ефективності [8]. О. Присвітла місцем концентрації уваги та наукових пошуків обрала функціонування наукових парків, зокрема, теоретичні засади їх формування, функції, місце та роль у становленні вітчизняної інноваційної економіки, особливості ефективної діяльності, наявні проблеми та шляхи їх вирішення [12]. О. Коваленко у своїх публікаціях зосереджує увагу на змісті технологічних парків, їх ролі у створенні інноваційної інфраструктури, класифікації технопарків та напрямів розбудови [6]. Д. Тищенко, Т. Франчук, Р. Захаров, І. Карпунін виділяють особливості створення та функціонування інноваційних парків в умовах формування та активного розвитку інформаційного простору, процесів та результатів взаємодії інноваційних парків з IT-сферою [15]. О. Зробок, І. Макалюк досліджують особливості та значення технологічних парків в процесах комерціалізації наукоємної продукції, вивчають зарубіжний досвід функціонування технопарків [4] та ін. Проте, попри низку досліджень сутності та основних засад функціонування різних елементів інноваційної інфраструктури, невирішеними залишаються питання ідентифікації місця інноваційних парків в урбаністиці та їх значення для розвитку міст, чим пояснюється актуальність цього дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження феномену інноваційного парку в урбаністиці, його мети, цілей, завдань, функцій та елементів інфраструктурного забезпечення функціонування, а також ролі у формуванні інноваційної екосистеми міста.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підходи до трактування організаційно-правової форми, суті та змісту функціонування інноваційного парку зазнали певних трансформацій, які чітко прослідковуються при вивченні проєктів Закону України «Про інноваційні парки» 2021 та 2022 років [13; 14]. Перший з них дає визначення інноваційного парку як господарського об'єднання, тобто сукупності юридично самостійних суб'єктів господарської діяльності, які об'єднуються для спільного провадження виробничої, наукової, комерційної та іншої діяльності; другий – розширює рамки

організаційно-правового «існування» інноваційного парку і доповнює їх, окрім господарських об'єднань, юридичними особами або групами юридичних осіб. Тобто, чітко виділяється правова форма інноваційного парку як самостійної юридичної особи, яка наділена усіма правами, обов'язками та відповідальністю відповідно до чинного законодавства.

Дискусійним, на нашу думку, є обмеження учасників інноваційного парку лише юридичними особами, адже, виходячи із сформульованої концепції інноваційного парку, носіями інноваційного потенціалу можуть бути й фізичні особи – підприємці, особливо представники ІТ-сфери, сфери освіти, відпочинку, закладів харчування, житлової інфраструктури, торгівлі та ін. Крім того, інноваційний парк передбачає участь у його діяльності різних суб'єктів ринку (і не тільки), у тому числі окремих фізичних осіб.

Інноваційний парк як інституційну платформу доцільно трактувати як майданчик для співпраці інституційних одиниць, які є економічними одиницями, здатними «від власного імені володіти активами, приймати зобов'язання, брати участь в економічній діяльності та вступати в операції з іншими одиницями» [10]. Інституційні одиниці включають дві групи: юридичні особи та фізичні особи (домашні господарства), які реалізують свій виробничий потенціал у формі функціонування фізичної особи – підприємця. Тому маємо підстави розглядати інноваційний парк як інституційну платформу міжсуб'єктної співпраці в більш широкому розумінні в частині його учасників, включаючи до їх складу фізичних осіб – підприємців. Це важливо з точки зору створення, розвитку та впливу інноваційного парку на урбаністику, оскільки в міській економіці частка фізичних осіб – підприємців є досить значною, а в деяких містах – переважаючою, що не може не враховуватись в контексті формування пулу резидентів інноваційного парку.

Мета створення інноваційного парку, на нашу думку, полягає у тому, щоб на основі об'єднання різного роду потенціалів (науково-дослідного, технологічного, ресурсного, логістичного, освітнього, виробничого, бізнесового) забезпечити якісну модернізацію інноваційної інфраструктури для активізації інноваційної діяльності підприємств, розвитку інноваційного підприємництва на організаційно локалізованій території. Зasadничими умовами створення інноваційного парку повинні бути цифровізація, екологізація та реалізація цілей сталого розвитку.

З точки зору урбаністики ключова мета інноваційного парку полягає у забезпеченні соціально-економічного, екологічного, культурного розвитку міста, підвищення добробуту громади, створення підвалин для реалізації його потенціалу в контексті сталого розвитку.

Виходячи з цього, можемо сформулювати основні цілі інноваційного парку в сучасній урбаністиці:

- 1) розвиток інновацій та їх впровадження в усі сфери життя громади;
- 2) використання інноваційного потенціалу підприємств, їх економічне зміцнення та розширення, сприяння їх виходу на зовнішні ринки;
- 3) усебічне сприяння креативним індивідам, підприємцям, компаніям щодо втілення їхніх ідей в науковій розробки та нові інноваційні продукти;
- 4) гуртування навколо певних ідей представників різних сфер діяльності для скорочення тривалості шляху «ідея – наука – виробництво інноваційної продукції – підвищення якості життя»;
- 5) залучення інвестицій з різних джерел, у тому числі іноземних інвесторів, коштів грантових проєктів тощо.

Завдання інноваційного парку в урбаністиці полягає не просто в поживленні інноваційної активності суб'єктів підприємництва на організаційно визначеній локальній території, а, з урахуванням створення інфраструктурних умов для науковців, розробників, виробників та ін., в перетворенні наукового, фінансового, матеріально-технічного, природного, транспортно-логістичного, інформаційного, інноваційного потенціалу міста в інноваційну продукцію (послуги) та забезпечення потужного поштовху його економіки для поліпшення якості життя громадян.

Завдання інноваційного парку реалізуються через його функції (рис. 1), які викладені з деякими варіаціями у згаданих вище законопроектах «Про інноваційні парки» (2021 та 2022 рр.) [13; 14]. Створення та функціонування інноваційних парків забезпечує формування інноваційної інфраструктури економіки держави в цілому, адже інноваційний парк дозволяє задовольнити економічні та інші потреби усіх учасників інноваційного процесу. Це має місце завдяки спроможності в рамках інноваційного парку урівноважити інтереси носіїв ідей, науковців, розробників інноваційної продукції, її виробників, споживачів, інвесторів, державних інституцій, територіальних громад, органів місцевого самоврядування та ін., надаючи різнобічне сприяння усім ланкам у ланцюгу створення та реалізації інновацій, їх використання задля підвищення рівня розвитку окремих територій чи держави в цілому.

В контексті інноваційних парків та їх впливу на урбаністику особливу увагу варто звернути на такі їх функції, як створення та розбудова інноваційної, дослідницько-виробничої та соціальної та інших елементів інфраструктури. Саме ці види «внутрішньопаркової» інфраструктури вирізняють інноваційні парки серед інших інноваційних утворень, забезпечуючи комплексність інноваційного процесу на певній території з урахуванням її економічного розвитку, ступеня розвитку науково-технічного потенціалу, соціокультурних пріоритетів, видової структури бізнесу, його організаційно-

правових форм, структури споживання тощо. В інноваційному парку його учасник повинен знайти усе, що необхідне для досягнення його конкретної цілі: від потреби в оформленні та реалізації його власної ідеї до створення власного підприємства та виробництва інноваційної продукції з подальшою її реалізацією як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках.

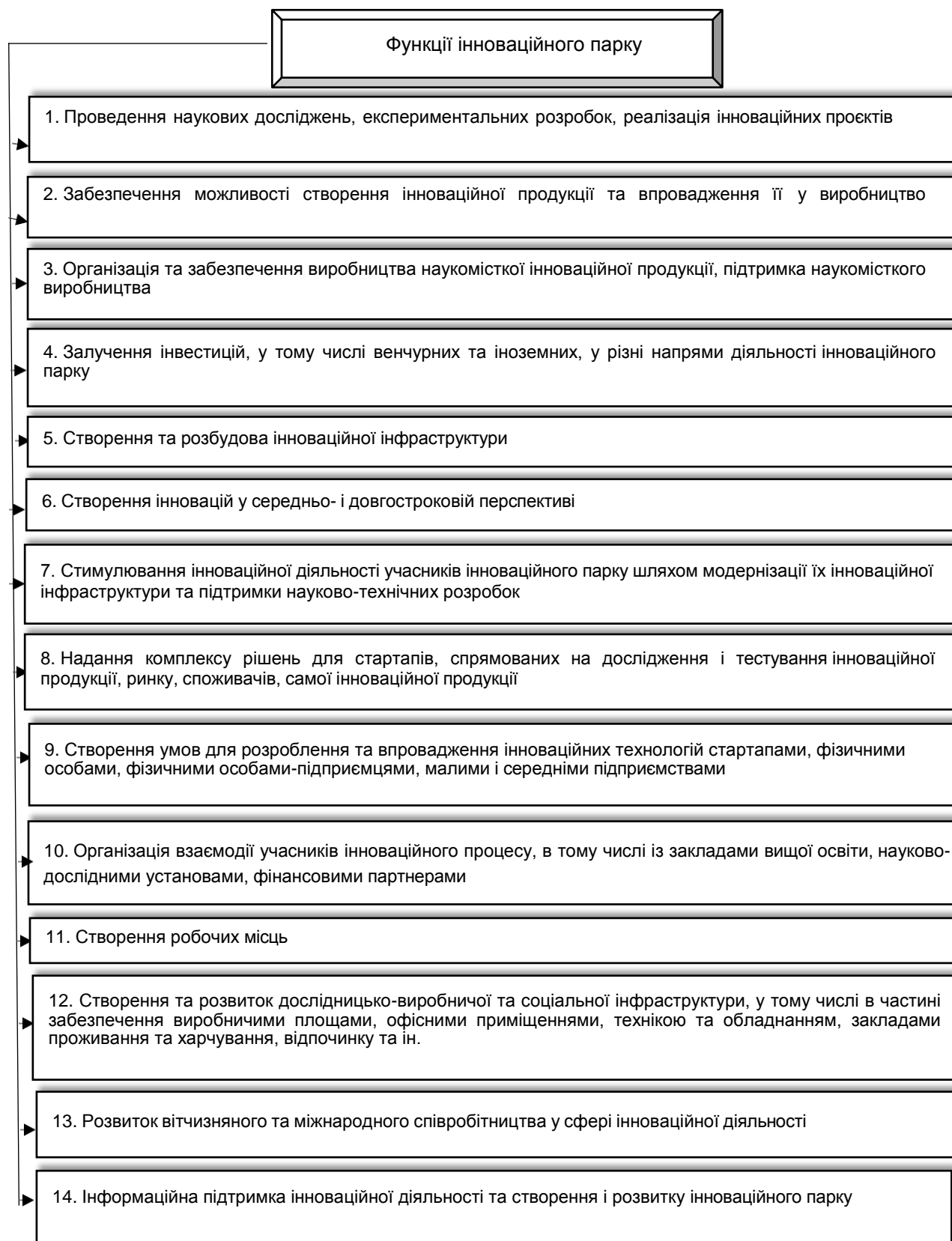

Рис. 1. Функції інноваційного парку

Джерело: складено автором за [13; 14]

У ст. 9 проєкту Закону України «Про інноваційні парки» (2022 р.) також передбачено виділення різних елементів «інноваційної, дослідницької та іншої інфраструктури, що сприяє впровадженню наукової, науково-технічної, інноваційної та високотехнологічної підприємницької діяльності» [13]. Однак, на нашу думку, їх поділ на окремі групи не структурований, тому пропонуємо власне бачення складу такої інфраструктури. На рис. 2 наведена авторська класифікація елементів інфраструктури інноваційного парку з урахуванням передбачених згаданим проєктом закону елементів.

Рис. 2. Класифікація елементів інноваційної інфраструктури інноваційного парку
 Джерело: власна розробка автора за [13]

Інноваційна інфраструктура є ключовою в процесі реалізації цілей і завдань інноваційного парку в урбаністиці, оскільки вона визначає потребу в усіх інших видах інфраструктури. У цій інфраструктурі кожен її елемент відіграє свою роль у забезпеченні реалізації цілей інноваційного парку в урбаністиці.

Інноваційний бізнес-акселератор є елементом інноваційної інфраструктури інноваційного парку, який покликаний забезпечити супровід інноваційних проєктів на ранній, початковій стадії. Наукові джерела містять різні тлумачення поняття бізнес-акселератора: компанія, яка допомагає іншим суб'єктам підприємницької діяльності удосконалити підприємницьку бізнес-модель; «інтенсивна практико-орієнтована освітня програма для стартапів, яка спрямована на вдосконалення інноваційного продукту та виведення його на якісно новий рівень» [3]; соціальний інститут підтримки стартапів та малих компаній; модель підтримки бізнесу на ранній стадії та в найкоротші терміни та ін.

Тлумачення сутності бізнес-акселератора не набуло правового визначення, а є лише загальноприйнятим для означення їх ролі як «прискорювачів» інноваційного розвитку бізнесу, особливо у сфері малого і середнього підприємництва, що актуально для розвитку міст, селищ, сіл, де їх частка може бути стовідсотковою.

В урбаністиці поняття інноваційного бізнес-інкубатора є чи не найбільш вживаним та використовуваним. Ним є «організація, що надає підтримку підприємцям-початківцям. Допомога полягає в повному супроводі бізнесу, починаючи від розробки ідеї до комерціалізації» [1]. Мета бізнес-інкубатора – сприяти новачкам у бізнесі «підняти» його, здобути фінансову самостійність через реалізацію стартапів. Бізнес-інкубатори можуть функціонувати як комерційні та некомерційні організації, які функціонують за рахунок благодійних організацій, міжнародних фондів, грантових коштів або коштів державного чи місцевих бюджетів. Зрозуміло, що тут є поле для діяльності органів

місцевого самоврядування, оскільки в інтересах урбаністики є максимальне сприяння розвитку підприємницьких структур, за яким – зміцнення економіки міста, що є прямим шляхом до підвищення якості життя його мешканців.

Інноваційний бізнес-акселератор та інноваційний бізнес-інкубатор мають низку схожих функцій і завдань, але між ними є певна відмінність: перший зосереджується на стрімкому зростанні бізнесу підприємства-початківця, а другий – на поступовій підготовці бізнесмена-початківця до самостійного повноцінного функціонування його бізнесу. Діяльність інноваційних бізнес-акселераторів та інноваційних бізнес-інкубаторів можна алегорично порівняти з гірською та рівнинною річками: кожна з них принесе свої води у море, але час їх руху – різний.

Однією з найефективніших форм інноваційної інфраструктури інноваційного парку є інноваційний кластер. Він виконує інтегруючу роль між наукою, виробництвом, державними, комерційними та некомерційними інституціями задля формування інноваційної моделі розвитку економіки з високою конкурентоспроможністю. Сьогодні формування та розвиток кластерів суттєво впливають на стратегічні цілі та завдання розвитку як окремих міст, так і цілих регіонів. Їх створення не означає спонтанну «концентрацію різноманітних наукових і технологічних винаходів, а певну систему поширення нових знань і технологій» [2]. Як елемент інноваційної інфраструктури інноваційного парку інноваційні кластери в контексті урбаністики відіграють роль «об'єднувача» найбільш конкурентних підприємств міста, регіону, що належать до певної галузі, та виявили бажання організаційно долучитись до участі в інноваційному парку. Це позитивно позначається на підвищенні конкурентоспроможності кожного з них внаслідок як позитивних ефектів від кластеризації, так і від можливості отримати суттєвий поштовх в напрямку інноваційної активності за рахунок участі в інноваційному парку.

Набувають розвитку інноваційні хаби як елементи інноваційної інфраструктури інноваційного парку, які є простором для спільної роботи зацікавлених учасників парку – засновників бізнесу, розробників стартапів, менеджерів та ін., в якому вони обмінюються власними ідеями, налагоджують співпрацю, шукають нові інноваційні рішення в галузі продуктів, технологій, логістики тощо. Серед інноваційних хабів виділяють цифрові (надають підприємствам і компаніям допомогу у використанні можливостей цифровізації), креативні (базуються на людській творчості та інноваціях, зосереджуються на нематеріальних продуктах у сфері культури, інтелектуальній власності тощо). Важливість останніх пояснюється тим, що «90 % креативної економіки – це малий і мікробізнес, які сукупно створюють багато робочих місць... Особливо це відчутно під час війни, коли багато підприємств змушені були припинити роботу, а креативна економіка продовжує підтримувати країну» [5]. З точки зору урбаністики, креативний хаб може стати центром становлення креативної економіки у громаді, об'єднуючи людей, які працюють над власними креативними проектами та долучаються до спільних ініціатив, професійно розвиваються у сфері креативної індустрії. Найчастіше місцями локації креативних хабів є великі міста із закладами вищої освіти, які здійснюють підготовку фахівців для креативних індустрій, а також інтелектуаломістських сфер діяльності.

Центр трансферу технологій як елемент інноваційної інфраструктури інноваційного парку формується для комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, знань, умінь, досвіду та ін. Функціонуванню центру трансферу технологій в межах інноваційного парку сприяло б підписання Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку створення та функціонування регіональних центрів трансферу технологій», проект якої оприлюднений ще в липні 2022 року. «Регіональний центр трансферу технологій ... є юридичною особою, метою діяльності якої є забезпечення трансферу (комерціалізації) наукових результатів і технологій конкретного регіону, а також надання інформаційних, фінансових та інших послуг на всіх стадіях просування технологій та/або їх складових на ринок у сфері інноваційної діяльності» [9]. Регіональні центри трансферу технологій можуть бути потенційними резидентами інноваційних парків, що значно спростить процедуру комерціалізації наукових розробок, технологій та ін. задля розвитку міста та його громади.

Центр експертизи та оцінювання науково-технічних та інноваційних проектів у складі інноваційного парку має за мету спрощення процедури отримання зацікавленою стороною експертного висновку щодо поданого науково-технічного або інноваційного проекту. Такий центр бере на себе функції організації подачі заявки про розгляд інноваційного проекту та інших супровідних документів, укладання договору між заявником та експертною організацією та проходження інших процедур відповідно до Наказу МОН України «Порядок проведення державної експертизи інноваційних проектів» [11].

Висновки з проведеного дослідження. Розвиток інноваційних парків як майданчиків для налагодження співпраці інституційних одиниць є питанням об'єктивним та перспективним. Нами проаналізовано та виділено дискусійні питання законодавчого обмеження учасників інноваційних парків лише юридичними особами та їх об'єднаннями з точки зору урбаністики та забезпечення конкурентоспроможності міської економіки і розвитку громади.

Сформульована мета створення інноваційного парку в контексті урбаністики, охарактеризовані його цілі, завдання та функції, акцентовано на окремих з них відносно їх впливу на розвиток міст.

Наведена авторська класифікація елементів інфраструктури інноваційного парку, охарактеризовані елементи його інноваційної інфраструктури як найважливішої в процесі реалізації цілей і завдань інноваційного парку в урбаністиці.

Подальшого дослідження потребують питання ретроспективи розвитку інноваційних парків та формування методологічних підходів до оцінювання ефективності їх функціонування.

Література

1. Воронцовський В. Бізнес-інкубатор – що це таке? Види, цілі, умови співпраці. 14 лютого 2024 року. URL: <https://itstatti.in.ua/tse-tsikavo/708-biznes-inkubator.html> (дата звернення: 02.10.2024).
2. Гоменюк М. О. Кластер як інноваційна форма територіального розвитку. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2019. Вип. 1(11). С. 76-81. URL: [https://economics-msu.com.ua/web/uploads/pdf/Scientific%20Bulletin%20of%20MSU.%20Series%20Economics_2019_Issue_1\(11\)_76-81.pdf](https://economics-msu.com.ua/web/uploads/pdf/Scientific%20Bulletin%20of%20MSU.%20Series%20Economics_2019_Issue_1(11)_76-81.pdf) (дата звернення: 02.10.2024).
3. Гребенник Н. Г., Лабунська О. В. Бізнес-акселератори та їх вплив на розвиток інноваційної екосистеми України. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. № 10(311). С. 81-92. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/311/pdf/80-92.pdf> (дата звернення: 02.10.2024).
4. Зробок О. О., Макалюк І. В. Технологічні парки України: особливості функціонування та зарубіжний досвід. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва* : збірник наукових праць. 2017. Вип. 20. С. 63-71. URL: <https://ela.kpi.ua/items/e72d9c45-817e-4004-9dcd-81dc21478b3f> (дата звернення: 02.10.2024).
5. Ідеї, що зміцнюють місцеву економіку. Що таке креативні хаби, і як вони вдихають життя в громади. *Децентралізація*. 12.11.2024. URL: <https://decentralization.ua/news/18899> (дата звернення: 15.11.2024).
6. Коваленко О. В. Технологічні парки: сутність, класифікація. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск № 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-18>.
7. Крисоватий І. А. Концепція інноваційних парків у розвитку економіки. *Інноваційна економіка*. 2024. № 3. С. 47-54. URL: <http://www.inneco.org/index.php/inneco/issue/view/62> (дата звернення: 12.10.2024).
8. Кублікова Т., Кузнєцова І. Розвиток інноваційної інфраструктури як основа процесів диверсифікації економіки України. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 1. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49281/1/8.pdf> (дата звернення: 02.10.2024).
9. МОН пропонує до громадського обговорення проект постанови КМУ «Про затвердження порядку створення та функціонування регіональних центрів трансферу технологій». URL: <https://mon.gov.ua/news/mon-proponue-do-gromadskogo-obgovorennya-proekt-postanovi-kmu-pro-zatverdzhennya-poryadku-stvorennya-ta-funktsionuvannya-regionalnikh-tsentriv-transferu-tehnologiy> (дата звернення: 02.10.2024).
10. Про затвердження Класифікації інституційних секторів економіки України : наказ Державної служби статистики України від 03.12.2014 р. № 378. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0378832-14#Text> (дата звернення: 02.10.2024).
11. Порядок проведення державної експертизи інноваційних проектів : наказ МОН України № 1052 від 30.07.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1351-13#n26> (дата звернення: 02.10.2024).
12. Присвітла О. В. Роль наукових парків у формуванні національної інноваційної системи. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2022. № 1(124). С. 46-49. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2022/1_2022/9.pdf (дата звернення: 02.10.2024).
13. Про інноваційні парки : проект Закону України від 11.08.2022 р. № 7658. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/pubFile/1436423> (дата звернення: 02.10.2024).
14. Проект Закону України «Про інноваційні парки»_обговорення. *Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України*. URL: https://ysc.in.ua/2021/10/16/proiekt-zakonu-ukrainy-pro-innovatsiini-parky-_obhovorennia/ (дата звернення: 02.10.2024).
15. Tyshchenko D., Franchuk T., Zakharov R., Karpunin I. Innovation parks creation in the terms of the information space functioning. *Control, Navigation and Communication Systems*. 2023. № 4. P. 106-109. URL: <https://journals.nupp.edu.ua/sunz/article/view/3164/2570> (дата звернення: 02.10.2024).

References

1. Vorontsovskiy, V. (2024), "Business incubator – what is it? Types, goals, conditions of cooperation", available at: <https://itstatti.in.ua/tse-tsikavo/708-biznes-inkubator.html> (access date October 02, 2024).
2. Homeniuk, M.O. (2019), "Cluster as an innovative form of territorial development", *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu*, Iss. 1(11), pp. 76-81, available at: <https://economics-msu.com.ua/>

web/uploads/pdf/Scientific%20Bulletin%20of%20MSU.%20Series%20Economics_2019_Issue_1(11)_76-81.pdf (access date October 02, 2024).

3. Hrebennyk, N.H. and Labunska, O.V. (2023), "Business accelerators and their impact on the development of innovation ecosystem of Ukraine", *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, no. 10(311), pp. 81-92, available at: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/311/pdf/80-92.pdf> (access date October 02, 2024).

4. Zrobok, O.O. and Makaliuk, I.V. (2017), "Technological parks Ukraine: features of functioning and foreign experience", *Suchasni problemy ekonomiky i pidpriemnytstvo* : zbirnyk naukovykh prats, Iss. 20, pp. 63-71, available at: <https://ela.kpi.ua/items/e72d9c45-817e-4004-9dcd-81dc21478b3f> (access date October 02, 2024).

5. Decentralization (2024), "Strengthening the Local Economy. What Are Creative Hubs and How Do They Breathe Life into Communities", available at: <https://decentralization.ua/news/18899> (access date November 15, 2024).

6. Kovalenko, O.V. (2022), "Technology parks: essence, classification", *Ekonomika ta suspilstvo*, Issue no. 38, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-18>.

7. Krysovatiy, I.A. (2024), "The concept of innovation parks in the development of the economy", *Innovatsiina ekonomika*, no. 3, pp. 47-54, available at: <http://www.inneco.org/index.php/innecoua/issue/view/62> (access date October 12, 2024).

8. Kublikova, T. and Kuznietsova, I. (2022), "Development of innovative infrastructure as a basis of diversification processes of Ukraine's economy", *Ekonomichniy analiz*, Vol. 32, no. 1, available at: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49281/1/8.pdf> (access date October 02, 2024).

9. "The Ministry of Education and Science proposes for public discussion a draft resolution of the Cabinet of Ministers "On approval of the procedure for the creation and functioning of regional centers of technology transfer", available at: <https://mon.gov.ua/news/mon-proponue-do-gromadskogo-obgovorennya-proekt-postanovi-kmu-pro-zatverdzhennya-poryadku-stvorennya-ta-funktsionuvannya-regionalnikh-tsentriv-transferu-tehnologiy> (access date October 02, 2024).

10. The State Statistics Service of Ukraine (2014), "On the approval of the Classification of institutional sectors of the economy of Ukraine", Order of the State Statistics Service of Ukraine dated 03.12.2014 no. 378, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0378832-14#Text> (access date October 02, 2024).

11. Ministry of Education and Science of Ukraine (2013), "Procedure for conducting state expertise of innovative projects", Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 30.07.2013 no. 1052, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1351-13#n26> (access date October 02, 2024).

12. Prysvitla, O.V. (2022), "The role of science parks in the formation of the national innovation system", *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, no. 1(124), pp. 46-49, available at: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2022/1_2022/9.pdf (access date October 02, 2024).

13. The Verkhovna Rada of Ukraine (2022), The draft of the Law of Ukraine "On innovation parks" dated 11.08.2022 no. 7658, available at: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/pubFile/1436423> (access date October 02, 2024).

14. Council of Young Scientists at the Ministry of Education and Science of Ukraine (2021), "Draft of the Law of Ukraine "On Innovation Parks" _discussion", available at: <https://ysc.in.ua/2021/10/16/proiekt-zakonu-ukrainy-pro-innovatsiini-parky-obhovorennia/> (access date October 02, 2024).

15. Tyshshenko, D., Franchuk, T., Zakharov, R. and Karpunin, I. (2023), "Innovation parks creation in the terms of the information space functioning", *Control, Navigation and Communication Systems*, no. 4, pp. 106-109, available at: <https://journals.nupp.edu.ua/sunz/article/view/3164/2570> (access date October 02, 2024).

Крисоватий І.А.

ФЕНОМЕН ІННОВАЦІЙНОГО ПАРКУ В СУЧАСНІЙ УРБАНІСТИЦІ

Мета. Дослідження феномену інноваційного парку в урбаністиці, його мети, цілей, завдань, функцій та елементів інфраструктурного забезпечення функціонування, а також ролі у формуванні інноваційної екосистеми міста.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети використовувались такі методи дослідження: абстрактно-логічний – для вивчення існуючого законодавчого підґрунтя щодо означення сутності інноваційного парку та суб'єктного формування його учасників, формулювання мети його створення, цілей, завдань і функцій з точки зору урбаністики; монографічний і порівняльний – для характеристики і класифікації елементів інноваційної інфраструктури інноваційного парку; графічний – для візуалізації результатів дослідження.

Результати дослідження. Проаналізовано проекти Закону України «Про інноваційні парки», на підставі чого виявлені дискусійні питання щодо формування кола їх учасників; обґрунтовано необхідність його розширення з точки зору впливу інноваційного парку на міську економіку та урбаністику загалом. Сформульовано мету створення інноваційного парку, наголошено на засадничих умовах його формування в контексті розвитку інноваційної екосистеми міста та досягнення цілей

сталого розвитку. Охарактеризовано цілі інноваційного парку в урбаністиці, його завдання, які реалізуються через низку функцій. Виділено функції, які мають особливий вплив на урбаністику та вирізняють інноваційні парки серед інших інноваційних утворень. Запропоновано класифікацію елементів інфраструктури інноваційного парку, означено роль інноваційної інфраструктури в урбаністиці, у стимулюванні розвитку інших видів інфраструктури. Охарактеризовано найважливіші елементи інноваційної інфраструктури (бізнес-акселератори, бізнес-інкубатори, інноваційні, у тому числі цифрові та креативні, хаби, центри трансферу технологій та ін., їх роль в урбаністиці.

Наукова новизна результатів дослідження. На основі аналізу діючої та проектної законодавчої бази створення інноваційних парків в Україні, наукових публікацій та іншої загальнодоступної інформації, запропоновано власну класифікацію інфраструктури інноваційного парку, виділено окремі її елементи та обґрунтовано їх важливість для розвитку урбаністики.

Практична значущість результатів дослідження. Сформульовані мета, цілі, завдання та функції інноваційних парків в контексті урбаністики, характеристика ролі кожного з елементів інноваційної інфраструктури інноваційного парку матимуть практичне значення в процесі вирішення питань формування інноваційних парків, їх розвитку на основі пріоритетності певних його інфраструктурних складових для досягнення цілей розвитку міста та його громади.

Ключові слова: феномен, урбаністика, інфраструктура інноваційного парку, інноваційна інфраструктура, інноваційна екосистема міста, міська економіка, мета інноваційного парку, завдання інноваційного парку, функції інноваційного парку, бізнес-акселератор, бізнес-інкубатор, стартап, інноваційний кластер, інноваційний хаб, креативний хаб, трансфер технологій, інноваційний проєкт.

Krysovaty I.A.

THE PHENOMENON OF THE INNOVATION PARK IN MODERN URBANISM

Purpose. The aim of the article is to study the phenomenon of the innovation park in urban planning, its purpose, goals, objectives, functions and elements of infrastructural support for its functioning, as well as its role in the formation of the city's innovation ecosystem.

Methodology of research. The following research methods were used to achieve the set goal: abstract and logical – to study the existing legislative basis for defining the essence of the innovation park and the subjective formation of its participants, formulating the purpose of its creation, goals, objectives and functions from the point of view of urban planning; monographic and comparative – for the characterization and classification of elements of the innovation infrastructure of the innovation park; graphical – for the visualization of the research results.

Findings. The drafts of the Law of Ukraine “On Innovation Parks” were analysed, on the basis of which debatable issues regarding the formation of the circle of their participants were identified, the need for its expansion was substantiated from the point of view of the impact of the innovation park on the city economy and urbanism in general. The goal of creating an innovation park is formulated, and the basic conditions for its formation are emphasized in the context of the development of the city's innovation ecosystem and the achievement of sustainable development goals. The goals of the innovation park in urban planning are characterized, its tasks, which are implemented through a number of functions.

The functions that have a special impact on urbanism and distinguish innovative parks from other innovative entities are highlighted. A classification of the infrastructure elements of the innovation park is proposed, the role of innovative infrastructure in urban planning and in stimulating the development of other types of infrastructure is defined. The most important elements of innovation infrastructure (business accelerators, business incubators, innovation, including digital and creative, hubs, technology transfer centres, etc.) and their role in urban planning are characterized.

Originality. Based on the analysis of the current and draft legislative framework for the creation of innovation parks in Ukraine, scientific publications and other publicly available information, our own classification of the infrastructure of the innovation park is proposed, its individual elements are highlighted and their importance for the development of urban planning is substantiated.

Practical value. The formulated goals, objectives, tasks and functions of innovation parks in the context of urban planning, the characterization of the role of each element of the innovation infrastructure of the innovation park will have practical significance in the process of resolving issues of forming innovation parks, their development based on the priority of certain of its infrastructure components to achieve the development goals of the city and its community.

Key words: phenomenon, urban planning, innovation park infrastructure, innovation infrastructure, city innovation ecosystem, urban economy, goal of innovation park, tasks of innovation park, functions of innovation park, business accelerator, business incubator, startup, innovation cluster, innovation hub, creative hub, technology transfer, innovation project.